

20/10/2011 - Ισοζύγιο Πληρωμών: Αύγουστος 2011

Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών

Τον Αύγουστο του 2011 το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών παρουσίασε έλλειμμα 145 εκατ. ευρώ, κατά 54 εκατ. ευρώ μικρότερο από εκείνο του Αυγούστου 2010.

Το έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου αυξήθηκε κατά 140 εκατ. ευρώ, λόγω αύξησης των καθαρών πληρωμών στο ισοζύγιο καυσίμων (κατά 32,5%) και το ισοζύγιο πλοίων (κατά 41,5%). Αντίθετα, σημαντική βελτίωση καταγράφηκε στο έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου χωρίς καύσιμα και πλοία. Ειδικότερα, οι εισπράξεις από εξαγωγές αγαθών εκτός καυσίμων και πλοίων αυξήθηκαν κατά 273 εκατ. ευρώ ή 30,3%, αλλά αυξήθηκαν και οι πληρωμές για αντίστοιχες εισαγωγές κατά 84 εκατ. ευρώ ή 4,2%.

Το πλεόνασμα του ισοζυγίου υπηρεσιών αυξήθηκε κατά 246 εκατ. ευρώ λόγω της αύξησης των καθαρών εισπράξεων από ταξιδιωτικές υπηρεσίες και υπηρεσίες μεταφορών, καθώς και εξ αιτίας της εμφάνισης πλεονάσματος στο ισοζύγιο των "λοιπών" υπηρεσιών (έναντι ελλείμματος τον Αύγουστο του 2010). Ειδικότερα, οι ταξιδιωτικές δαπάνες στην Ελλάδα από μη κατοίκους αυξήθηκαν κατά 6,5% τον Αύγουστο (κατά τι περισσότερο από τις αφίξεις, που αυξήθηκαν κατά 6,2% σε σύγκριση με τον αντίστοιχο περυσινό μήνα). Οι ακαθάριστες εισπράξεις από υπηρεσίες μεταφορών (κυρίως από την εμπορική ναυτιλία) περιορίστηκαν κατά 4,3%, αλλά μειώθηκαν και οι αντίστοιχες πληρωμές κατά 12%, με αποτέλεσμα οι καθαρές εισπράξεις να αυξηθούν κατά 4,0%.

Το έλλειμμα του ισοζυγίου εισοδημάτων αυξήθηκε κατά 56 εκατ. ευρώ, κυρίως επειδή αυξήθηκαν οι καθαρές πληρωμές για τόκους, μερίσματα και κέρδη.

Τέλος, το ισοζύγιο τρεχουσών μεταβιβάσεων παρουσίασε έλλειμμα στο ίδιο περίπου επίπεδο με τον Αύγουστο του 2010. (Υπενθυμίζεται ότι οι ακαθάριστες τρέχουσες μεταβιβάσεις από την ΕΕ περιλαμβάνουν κυρίως τις καταβολές από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) καθώς και τις καταβολές από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, ενώ οι τρέχουσες μεταβιβάσεις προς την ΕΕ περιλαμβάνουν τις αποδόσεις-πληρωμές της Ελλάδος στον Κοινοτικό Προϋπολογισμό.)

Το οκτάμηνο Ιανουαρίου-Αυγούστου 2011 το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών περιορίστηκε κατά 1,25 δισεκ. ευρώ ή 8,3% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2010 και διαμορφώθηκε σε 13,9 δισεκ. ευρώ. Η εξέλιξη αυτή αντανakλά πρωτίστως τη σημαντική μείωση του εμπορικού ελλείμματος εκτός καυσίμων κατά 2,5 δισεκ. ευρώ και την άνοδο του πλεονάσματος του ισοζυγίου υπηρεσιών κατά 534 εκατ. ευρώ, οι οποίες υπεραντιστάθμισαν τη μεγάλη αύξηση των καθαρών πληρωμών για εισαγωγές καυσίμων και τη διεύρυνση του ελλείμματος του ισοζυγίου εισοδημάτων. Το ισοζύγιο τρεχουσών μεταβιβάσεων δεν παρουσίασε αξιόλογη μεταβολή.

Ειδικότερα, το συνολικό έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου περιορίστηκε κατά 1,05 δισεκ. ευρώ, λόγω της μείωσης του εμπορικού ελλείμματος εκτός πλοίων και καυσίμων κατά 2,4 δισεκ. ευρώ και του περιορισμού των καθαρών πληρωμών για αγορές πλοίων κατά 107 εκατ. ευρώ. Αντίθετα, οι καθαρές πληρωμές για εισαγωγές

καυσίμων αυξήθηκαν κατά 1,4 δισεκ. ευρώ. Ιδιαίτερη σημασία έχει ότι οι εισπράξεις από εξαγωγές αγαθών εκτός καυσίμων και πλοίων αυξήθηκαν κατά 17,4%, ενώ οι πληρωμές για αντίστοιχες εισαγωγές μειώθηκαν κατά 6,1%.

Η αύξηση του πλεονάσματος του ισοζυγίου υπηρεσιών κατά 534 εκατ. ευρώ αντανakλά την άνοδο των καθαρών εισπράξεων από ταξιδιωτικές υπηρεσίες και τη μείωση των καθαρών πληρωμών για "λοιπές" υπηρεσίες, οι οποίες υπεραντιστάθμισαν τη μείωση των καθαρών εισπράξεων από υπηρεσίες μεταφορών. Ειδικότερα, οι ταξιδιωτικές δαπάνες στην Ελλάδα από μη κατοίκους αυξήθηκαν αισθητά (κατά 10,0%) σε σύγκριση με το αντίστοιχο οκτάμηνο του 2010, ενώ οι αντίστοιχες δαπάνες στο εξωτερικό από κατοίκους Ελλάδος αυξήθηκαν κατά 6,8%. Σύμφωνα με τα στοιχεία της "έρευνας συνόρων" της Τράπεζας της Ελλάδος, κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Αυγούστου 2011 οι αφίξεις μη κατοίκων ταξιδιωτών αυξήθηκαν με μέσο ετήσιο ρυθμό 9,9%. Την ίδια περίοδο, οι ακαθάριστες εισπράξεις από υπηρεσίες μεταφορών (κυρίως από την εμπορική ναυτιλία) μειώθηκαν κατά 10,9% και οι αντίστοιχες πληρωμές κατά 9,6%, με αποτέλεσμα οι καθαρές εισπράξεις να περιοριστούν κατά 609 εκατ. ευρώ.

Το έλλειμμα του ισοζυγίου των εισοδημάτων αυξήθηκε κατά 330 εκατ. ευρώ σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2010, κυρίως επειδή οι καθαρές πληρωμές για τόκους, μερίσματα και κέρδη αυξήθηκαν κατά 5,1%.

Τέλος, το ισοζύγιο των τρεχουσών μεταβιβάσεων παρουσίασε πλεόνασμα 883 εκατ. ευρώ, στο ίδιο επίπεδο με εκείνο της αντίστοιχης περιόδου του 2010 (886 εκατ. ευρώ). Η εξέλιξη αυτή οφείλεται στο ότι οι καθαρές μεταβιβαστικές εισπράξεις του τομέα της γενικής κυβέρνησης (κυρίως από την ΕΕ) αυξήθηκαν κατά 90 εκατ. ευρώ και υπερκάλυψαν οριακά την αύξηση των καθαρών μεταβιβαστικών πληρωμών των λοιπών τομέων κατά 93 εκατ. ευρώ (που αφορούν κυρίως μεταναστευτικά εμβάσματα). Όσον αφορά τον τομέα της γενικής κυβέρνησης, υπενθυμίζεται ότι το μεγαλύτερο μέρος των συνολικών κονδυλίων του 2011 τα οποία αφορούν άμεσες ενισχύσεις και επιδοτήσεις στο πλαίσιο της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ) είχε ήδη εισρεύσει εντός του πρώτου διμήνου του έτους.

Ισοζύγιο Κεφαλαιακών Μεταβιβάσεων

Τον Αύγουστο του 2011 το ισοζύγιο κεφαλαιακών μεταβιβάσεων παρουσίασε πλεόνασμα 580 εκατ. ευρώ, έναντι πολύ μικρού ελλείμματος τον Αύγουστο 2010. (Οι κεφαλαιακές μεταβιβάσεις από την ΕΕ περιλαμβάνουν κυρίως τις καταβολές από τα Διαρθρωτικά Ταμεία -- πλην του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου -- και το Ταμείο Συνοχής, βάσει του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης.)

Το οκτάμηνο Ιανουαρίου – Αυγούστου 2011 το ισοζύγιο κεφαλαιακών μεταβιβάσεων εμφάνισε πλεόνασμα 1.144 εκατ. ευρώ, έναντι 787 εκατ. ευρώ την αντίστοιχη περίοδο του 2010. Η άνοδος αυτή αντανakλά κυρίως την άνοδο των καθαρών κεφαλαιακών μεταβιβάσεων από την ΕΕ προς τον τομέα της γενικής κυβέρνησης. Το συνολικό ισοζύγιο μεταβιβάσεων (τρεχουσών και κεφαλαιακών) παρουσίασε πλεόνασμα 2.0 δισεκ. ευρώ, κατά 354 εκατ. ευρώ μεγαλύτερο από ό,τι την αντίστοιχη περίοδο του 2010, γεγονός που αντανakλά την προαναφερθείσα θετική εξέλιξη των κεφαλαιακών μεταβιβάσεων από την ΕΕ.

Συνολικό Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών και Κεφαλαιακών Μεταβιβάσεων

Το συνολικό ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών και κεφαλαιακών μεταβιβάσεων (το οποίο αντιστοιχεί στις ανάγκες της οικονομίας για χρηματοδότηση από το εξωτερικό) εμφάνισε πλεόνασμα ύψους 435 εκατ. ευρώ τον Αύγουστο του 2011, έναντι ελλείμματος 212 εκατ. ευρώ τον αντίστοιχο μήνα του 2010. Το οκτάμηνο Ιανουαρίου – Αυγούστου 2011 το εν λόγω ισοζύγιο εμφάνισε έλλειμμα, που διαμορφώθηκε σε 12,8 δισεκ. ευρώ, έναντι 14,4 δισεκ. ευρώ την αντίστοιχη περίοδο του 2010, δηλαδή μειώθηκε κατά 11,2%.

Ισοζύγιο Χρηματοοικονομικών Συναλλαγών

Τον Αύγουστο του 2011 οι άμεσες επενδύσεις στην Ελλάδα από μη κατοίκους εμφάνισαν καθαρή εκροή 91 εκατ. ευρώ (αποεπένδυση) χωρίς αξιοσημείωτες συναλλαγές. Οι άμεσες επενδύσεις στο εξωτερικό από κατοίκους Ελλάδος σημείωσαν καθαρή εκροή 29 εκατ. ευρώ. επίσης χωρίς αξιοσημείωτες συναλλαγές.

Στην κατηγορία των επενδύσεων χαρτοφυλακίου, καταγράφηκε καθαρή εκροή ύψους 1,9 δισεκ. ευρώ, η οποία οφείλεται στη μείωση των τοποθετήσεων μη κατοίκων σε ομόλογα και έντοκα γραμμάτια του Ελληνικού Δημοσίου κατά 5,9 δισεκ. ευρώ (εκροή). Οι κινήσεις αυτές αντισταθμίστηκαν εν μέρει από τη μείωση των τοποθετήσεων κατοίκων σε ομόλογα και έντοκα γραμμάτια του εξωτερικού κατά 4,1 δισεκ. ευρώ. (εισροή).

Όσον αφορά τις "λοιπές" επενδύσεις, καταγράφηκε καθαρή εισροή ύψους 2,0 δισεκ. ευρώ, η οποία οφείλεται κυρίως στη μείωση των τοποθετήσεων των εγχώριων πιστωτικών ιδρυμάτων και θεσμικών επενδυτών σε καταθέσεις και γeros του εξωτερικού κατά 1,5 δισεκ ευρώ αλλά και στην καθαρή αύξηση των τοποθετήσεων μη κατοίκων σε καταθέσεις και γeros στην Ελλάδα κατά 603 εκατ. ευρώ (εισροή). Αντίθετα μικρή καθαρή μείωση σημειώθηκε στις δανειακές υποχρεώσεις του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα προς μη κατοίκους κατά 142 εκατ. ευρώ (εκροή).

Το οκτάμηνο Ιανουαρίου-Αυγούστου του 2011 οι άμεσες επενδύσεις εμφάνισαν καθαρή εκροή ύψους 1,4 δισεκ. ευρώ (έναντι καθαρής εκροής 269 εκατ. ευρώ την αντίστοιχη περίοδο του 2010). Ειδικότερα, η καθαρή εκροή κεφαλαίων κατοίκων για άμεσες επενδύσεις στο εξωτερικό ανήλθε σε 1,2 δισεκ. ευρώ, ενώ και οι άμεσες επενδύσεις μη κατοίκων στην Ελλάδα εμφάνισαν καθαρή εκροή (αποεπένδυση) που ανήλθε σε 218 εκατ. ευρώ.

Στην κατηγορία των επενδύσεων χαρτοφυλακίου σημειώθηκε καθαρή εκροή ύψους 11,3 δισεκ. ευρώ (έναντι καθαρής εκροής 18,1 δισεκ. ευρώ την αντίστοιχη περίοδο του 2010). Ειδικότερα, καταγράφηκε εκροή κεφαλαίων κυρίως λόγω μείωσης των τοποθετήσεων μη κατοίκων σε ομόλογα και έντοκα γραμμάτια του Ελληνικού Δημοσίου κατά 20,6 δισεκ. ευρώ και δευτερευόντως λόγω της αύξησης των τοποθετήσεων κατοίκων σε παράγωγα εξωτερικού κατά 631 εκατ. ευρώ και της μείωσης των τοποθετήσεων μη κατοίκων σε μετοχές ελληνικών επιχειρήσεων κατά 164 εκατ. ευρώ. Οι εξελίξεις αυτές αντισταθμίστηκαν μόνο εν μέρει από τη μείωση των τοποθετήσεων των εγχώριων θεσμικών επενδυτών σε ομόλογα και έντοκα γραμμάτια του εξωτερικού κατά 10,0 δισεκ. ευρώ και τη μείωση των τοποθετήσεων κατοίκων σε μετοχές αλλοδαπών επιχειρήσεων κατά 94 εκατ. ευρώ.

Στην κατηγορία των "λοιπών" επενδύσεων η καθαρή εισροή ύψους 26,5 δισεκ. ευρώ (έναντι καθαρής εισροής 34,0 δισεκ. ευρώ το αντίστοιχο οκτάμηνο του 2010) οφείλεται κυρίως στην αύξηση των καθαρών δανειακών υποχρεώσεων του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα προς μη κατοίκους κατά 31,5 δισεκ. ευρώ. Ειδικότερα, ο καθαρός δανεισμός του τομέα της γενικής κυβέρνησης ανήλθε σε 32,1 δισεκ. ευρώ και ο αντίστοιχος ακαθάριστος δανεισμός βάσει του μηχανισμού στήριξης της ελληνικής οικονομίας διαμορφώθηκε σε 33,4 δισεκ. ευρώ. Η κίνηση αυτή αντισταθμίστηκε εν μέρει από την αύξηση των τοποθετήσεων κατοίκων σε καταθέσεις και repos του εξωτερικού κατά 1,9 δισεκ. ευρώ καθώς και από τη μείωση των τοποθετήσεων μη κατοίκων σε καταθέσεις και repos στην Ελλάδα κατά 2,8 δισεκ. ευρώ (εκροή).

Στο τέλος Αυγούστου 2011 τα συναλλαγματικά διαθέσιμα της χώρας διαμορφώθηκαν σε 4,7 δισεκ. ευρώ. (Υπενθυμίζεται ότι από την ένταξη της Ελλάδος στη ζώνη του ευρώ τον Ιανουάριο του 2001 τα συναλλαγματικά διαθέσιμα, σύμφωνα με τον ορισμό της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, περιλαμβάνουν μόνο το νομισματικό χρυσό, τη "συναλλαγματική θέση" στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, τα "ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα" και τις απαιτήσεις της Τράπεζας της Ελλάδος σε ξένο νόμισμα έναντι κατοίκων χωρών εκτός της ζώνης του ευρώ. Αντίθετα, δεν περιλαμβάνουν τις απαιτήσεις σε ευρώ έναντι κατοίκων χωρών εκτός της ζώνης του ευρώ, τις απαιτήσεις σε συνάλλαγμα και σε ευρώ έναντι κατοίκων χωρών της ζώνης του ευρώ, και τη συμμετοχή της Τράπεζας της Ελλάδος στο κεφάλαιο και στα συναλλαγματικά διαθέσιμα της ΕΚΤ.)

Σημείωση: Τα στατιστικά στοιχεία του Ισοζυγίου Πληρωμών για το μήνα Σεπτέμβριο του 2011 θα ανακοινωθούν στις 22 Νοεμβρίου 2011.